

Petrovics Dalma

Szalánta-Németi története a dualizmus korában

Kutatásomban a dualizmus korára kívántam koncentrálni és kitérni arra, hogy egy ilyen nagy és meghatározó korszak mennyiben érinti egy adott település életét, társadalmát, egyházszervezetét, hitéletét. A kutatás során kitértem a helyi plébánia történetére, a társadalom összetételére, valamint az oktatásra.

Szerettem volna egy olyan kutatást végezni, mely érdekel és – mivel Szalántán élek – személyesen érint, valamint rámutatni arra, hogy az adott korszak kormányzati döntései mennyiben érintik a kisebb településeket is. A kutatás szakirodalmi hátterét elsődleges és másodlagos szakirodalmi források adták. Elsődleges levéltári források: *Historia Domus*, másodlagos források: Balogh Györgyné: *Iskolánk története: 100 éves a Szalántai Általános Iskola* (Szalánta, 2012) és Erdődy Gyula: *Szalánta-Németi története* (Szalánta, 2001).

Az elsődleges levéltári források, melyeket felhasználtam, többségében az akkori plébános feljegyzéseiből állnak. Viszonylag kevés könyv született Szalánta és Németi települések történetéről, azonban az általam felhasznált két könyv illeszkedik a kutatáshoz témájához. Az *Iskolánk története* című könyv leírja az iskola létrejöttének történetét, nehézségeit, és mivel a kutatásában az oktatásra is kitérek, így ez a könyv segítségemre volt a kutatás során. A másik könyv, amit használtam – *Szalánta-Németi története* – a kezdetektől foglalkozik a település történetével, de mivel én csak egy adott korszakot vizsgáltam a kutatásomban, így természetesen csak a vonatkozó részeket használtam fel.

A kutatás kérdései az alábbiak voltak: Érinti-e és ha igen, mennyiben egy falu életét egy olyan nagy korszak, mint a dualizmus? Hatnak-e és ha igen, milyen mértékben a kormányzati döntések a település életére? A kutatás célja, hogy rávilágítsak egy kistelepülés történetén keresztül az adott kormányzati döntések hatásaira, a falu társadalmát, egyház-szervezetét és hitéletét illetően. A kutatás módszerei között szerepeltek a helytörténet, társadalomtörténet, források ütköztetésének, összehasonlításának felhasználása.

Foglalkoztatott, hogy egy nagyobb korszak, mint a dualizmus hat-e és ha igen, mennyiben egy falu életére. Mint a kutatásból kiderül, hat rá (ez különösen a jogszabályok – népoktatási törvény, első és második közösségi törvény – hatásában mutatkozik meg), ami szerintem elkerülhetetlen. Talán, olykor egy kisebb falu, ahol mindenki ismer mindenkiket, jobban megérzi ezeket a változásokat, például akkor, amikor egy tanító az adott törvény miatt veszíti el a munkáját. Ez egy nagyobb közösséget talán kevésbé érint személyesen, mint a falu lakóit, akik mindennapi kapcsolatban vannak egymással.

Irodalomjegyzék

Balogh Györgyné (2012): *Iskolánk története: 100 éves a Szalántai Általános Iskola*. Pécsi Kistérségi Óvoda és Általános Iskola, Szalánta.

Erdődy Gyula (2001): *Szalánta-Németi története*. Szalánta.